

нече съзлия си скъпоцѣненъ кабинетъ на Изложение-то; напротивъ османската столица пратила само една част отъ скъпоцѣнните си притежания, и то работи отъ историческа стойност.

Европейци-те, кога зачуихъ, че Султана си праща съкровището на Изложение-то, чакахъ съ нетърпение да видятъ що съдържа то, защо-то Вѣстници-те бѣхъ рѣкли, че струва най-намалко двѣстес хиляди милиона фиорини!

Въ празния дворъ — на срѣда-та му — до турско-то отдѣление, ся издигаше единъ павилонъ нарочно създадъ самъ отъ желѣзо и опрѣделенъ да крие султаново-то съкровище. Цѣло-то съкровище, отъ колко-то обекти ся представляваше, можа, за по лесно представяне на публика-та, да ся распорѣди въ пять стъклени долапи. Въ тѣзи долапи твърде малко дияманди ся забелѣзваше, та не можа да ся задоволи фантазия-та на Западни-те, кои-то по отнапрѣдъ сънуваха голѣми работи, — и то колкото камечета ся съглѣдавахъ, бѣхъ прости и не тѣй добрѣ изгледени, споредъ днешно-то майсторство. Освенъ това человѣкъ, трѣбваше пакъ да си мисли, че колко-то тука малко камане ся забелѣзватъ, тѣ щѣ бѫдѣтъ само най малка-та част отъ султаново-то съкровище.

Най първо място тука захващатъ оръжия-та и то твърде естественно, защо-то Султани-те бѣхъ и водители и войници въ бойно-то поле, затова и оръжия-та имъ съ отъ историческа важност. Освенъ това, Султани-те нѣмаха другъ символъ на най висша-та власть — Корона и Скиптръ —, само прѣорецъ и Ножъ. Знайно е още това, че всички Ножове, чрезъ сила-та на кои-то османлии-те распрострѣхъ Мухамедово-то учение, тѣзи ножове съ опѣваха, посвѣтавахъ имъ са разни тържественни празници и пр. Въ Ц-градъ въ новия палатъ, кой-то е изграденъ само отъ камъкъ, близо до Хазне Касса, намира ся здание подъ имѧ *хазне хумаюмъ* (царско-то съкровище). Въ него ся намиратъ до 3000 сабли, 8000 пушки, 100 желѣзни ризница, двѣ 5 метри високи пирамиди отъ шлемове и други като ножове, ханджаре, седла, стари златни съждове, още въ сѫндъци-те си да лежатъ и пр. Съ една дума обекти-те на съкровището съ мустра отъ оня палатъ.

Най богата плячка между други-те обекти, кои-то занимаватъ това отдѣление, завзема ножа на Селимъ I, кой-то побѣди и уби Египетския султанъ Гаври. Въ негово време, Турци-те достигнали до най висока стъпенъ на завоевания-та си, и защо-то билъ той (Селимъ I) много лютъ, нарекли го „свирепихъ“. Всички тука изложени вѫоражения, съ чиста ориенталска работа, защо-то въ 16. и 17. вѣкъ бѣхъ ся появили много майстори, особено въ Нюрнбергъ и Augсбургъ, гдѣ-то ся подражавахъ точно всички ориенталски чѣрти, но человѣкъ може лесно да съзрѣ и познае само отъ писмо-то, че е подражана работа. Въ срѣдния долапъ ся намира престолъ-тъ на *Шахъ Надиръ*, най прочутій между перситски-ти крале. Форма-та на тойзи царски престолъ, е обикновена-та, коя-то употребляватъ въобще у Персия. Крас-